

chavalit soemprungsuk

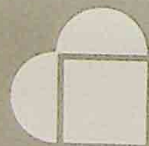
chavalit soemprungsuk Foundation

 CON-tempus
THE BALCHUG FINE ART CENTER
THE BALCHUG FINE ART CENTER

หอศิลป์ พีระศรี, กรุงเทพมหานคร

bhirasri institute of modern art, bangkok

Rama IX Art Museum Foundation

SOL-0133-00-0000

B-CAT-2-0049

Rama IX Art Museum

Rama IX Art Museum Foundation

ชาวลิต เสริมปรุงสุข เป็นบุคคลสองโลก เกิดที่ประเทศไทย เมืองแห่งพุทธศาสนา เรียนสำเร็จเป็นศิลปินจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กรุงเทพฯ จากเมืองไทยไปนครอัมสเตอร์ดัม เมื่ออายุ 24 ศึกษาต่อที่สถาบันศิลปะของเมืองนั้น โดยทุนของรัฐบาลเนเธอร์แลนด์อีก 2-3 ปี แล้วเลยตั้งหลักแหล่งอยู่ที่นั่น จนถึงปัจจุบัน การเปลี่ยนที่อยู่และแคว่งงานเป็นไปโดยเจตนา ความไม่เอียงผูกพันกับวัฒนธรรมแบบตะวันตก และศิลปะสมัยใหม่ที่มีอยู่ในใจทั้งแคว่งเรียนศิลปะอยู่ที่เมืองไทย เป็นสาเหตุให้ความปรารถนาที่จะมีชีวิตอยู่และทำงานอยู่ในใจกลางแห่งวัฒนธรรมตะวันตก เพิ่มขึ้นขึ้นอยู่เรื่อย ๆ

การเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมจากโลกตะวันออกไปสู่โลกตะวันตก ไม่ได้เป็นเรื่องแปลกประหลาดอะไรสำหรับชาวลิต เขาปรับตัวเข้ากับระบบชีวิตในยุโรปได้อย่างรวดเร็ว มีเพื่อนศิลปินมากมายหลายตา และมีความสุขที่ได้ติดตามความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะสมัยใหม่ด้วยความสนใจ และกระตือรือร้นอันไม่เสื่อมคลาย เขาไปพิพิธภัณฑ์เทคเคเหล็ก ศูนย์ศิลปะสมัยใหม่ของอัมสเตอร์ดัมเป็นประจำ พิพิธภัณฑ์และหอศิลปะสมัยใหม่ที่สำคัญ ๆ ในยุโรป และสหรัฐอเมริกา ก็ไปดูมาแล้วแทบทุกแห่ง การเดินทางเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการทำงานของเขา ทำให้ได้ประสบพบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของการศิลปะสมัยใหม่อยู่ตลอดเวลา ในระยะกึ่งศตวรรษนี้ งานของชาวลิตเป็นผลจากประสบการณ์ที่ได้จากการประจัญหน้ากับกระแสคลื่นวิวัฒนาการใหม่ ๆ เหล่านี้ ไม่ใช่เป็นผลของการคล้อยตาม เลียนแบบ เขาไม่ใช่ศิลปินที่คล้อยตาม และผลงานออกมาตามความนิยมของแต่ละสมัยแต่ละยุค เขาแสวงหาความบันเทิงใจใหม่ ๆ ไม่อยู่นิ่ง แต่ก็มีวิถีทางที่แน่นอนของตัวเอง งานของชาวลิตมีกำเนิดในท่ามกลางความเคลื่อนไหวและกระแสความนิยมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยไม่หยุดยั้ง ในวงการศิลปะสมัยใหม่ แต่ก็เห็นได้ว่า มีแนวทางเป็นของตนเอง ที่คลี่คลายวิวัฒนาการไปอย่างสม่ำเสมอ และราบรื่น

การเดินทางของชาวลิต น่าจะไม่ได้มีความหมายเพียงเพื่อแสวงหาความบันเทิงใจทางศิลปะเท่านั้น อาจมีความสำคัญอย่างอื่นต่อธรรมชาติของบุคคลสองโลกเช่นเขา ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวไปโดยไม่รู้จักหยุดเหมือนจะมีสาเหตุมาจากความไม่สงบในจิต ที่อาจเปรียบได้กับวิถีของวัฒนธรรมตะวันตกที่ไม่เคยหยุดนิ่ง หากเปลี่ยนแปลงรุดหน้าไปโดยไม่หยุดยั้ง การเดินทางจึงอาจเป็นทางออกของชาวลิต เป็นน้ำหนักรที่สร้าง

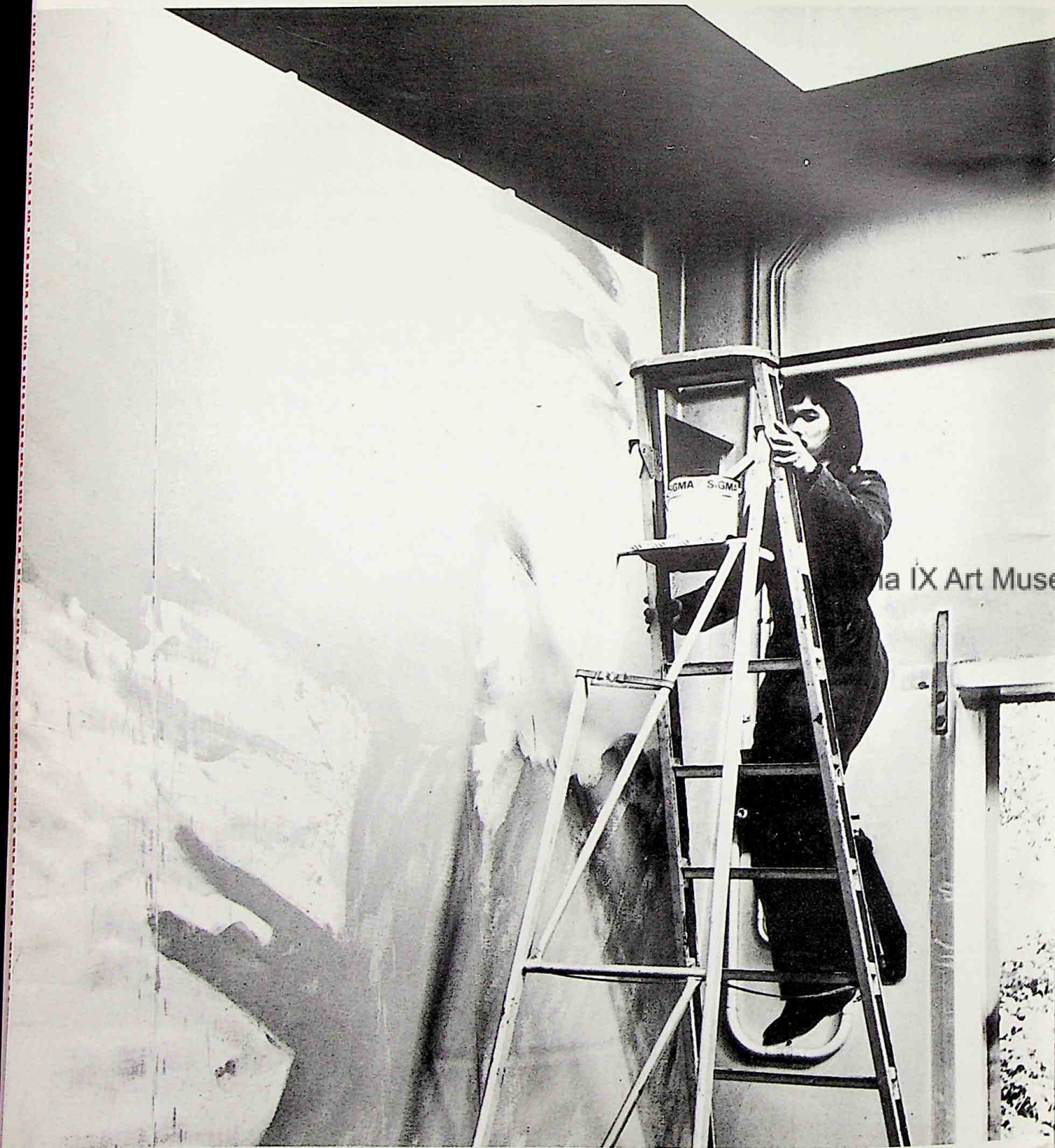
ความสมดุลให้กับชีวิตศิลปินของเขา เป็นหนทางระบายอารมณ์ที่ฉุนฉียว ไม่สงบแบบตะวันตกให้หมดไป เพื่อที่จิตจะได้เข้าถึงความสงบอันเป็นธรรมชาติของโลกตะวันออก และเป็นรากฐานของความคิด และผลงานของเขา

ความสงบทางจิตอันนี้เองที่เรพบในงานส่วนมากของชาวลิต โดยเฉพาะงานที่ผลิตออกมาในระยะหลังสุด เป็นความจริงที่ว่างานของเขามีลักษณะเป็นศิลปะสมัยใหม่แบบตะวันตก ที่แสดงออกบ่อยครั้งถึงความไม่สงบ ไม่อยู่นิ่ง และความทึงเครียดอันเป็นธรรมชาติของศิลปะแบบนี้ แต่รากฐานที่ฝังลึกอยู่ในวัฒนธรรมศาสนาและปรัชญาตะวันออกก็ปรากฏอยู่ชัดเจนในงานทุกชิ้น งานของเขาไม่ใช่สำหรับจะถูกกันอย่างผิวเผิน หรือดูผ่าน ๆ ไปเร็ว ๆ อย่างรีบร้อน แต่เป็นงานที่เรียกร้องความคิดและสมาธิ ต้องการความตรึกตรอง และสภาพจิตที่สงบอันเป็นเรื่องยากที่จะทำได้สำหรับชาวโลกตะวันตก แต่เป็นปกติธรรมดาของวิถีชีวิตแบบตะวันออก

วัฒนธรรมและปรัชญาศาสนาของตะวันออกได้มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมและงานศิลปะของยุโรป และสหรัฐอเมริกาอยู่มาก โดยเฉพาะในระยะ 30 ปีที่แล้วมา ระบอบของความหมายและความสำคัญของอิทธิพลอันนี้ยังเป็นเรื่องที่วัดกันไม่ได้ แต่ในกรณีของชาวลิต เสริมปรุงสุข บุคคลสองโลกผู้นี้ การประสานกันของตะวันออกและตะวันตกได้ปรากฏผลออกมาในงานของเขาที่มีลักษณะเด่นเป็นของตนเองอย่างแท้จริง คุณค่าอันนี้มีอยู่ในงานปัจจุบัน และคงจะมีสืบต่อไปในกาลข้างหน้า งานศิลปะที่ไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อสนองความต้องการของโลกตะวันตก ที่ร้อนรนเรียกร้องสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ แต่ได้รับความบันเทิงใจจากปรัชญาตะวันออก อันมุ่งถึงความสงบทางจิต และสภาพอันเป็นนิรันดร์ของสิ่งทั้งหลายเช่นนี้ ให้ความพอใจได้ยั่งยืนและทุกกาลเวลา

ฮันส์ เคเคเฮาส์
อัมสเตอร์ดัม, เนเธอร์แลนด์

แปลเป็นภาษาไทยโดย นันทนา ชุติวงศ์

Chavalit Soemprungsuk is een burger van twee werelden. Hij werd geboren in het boeddhistiese Thailand, en kreeg daar zijn opleiding tot beeldend kunstenaar, aan de Fine Arts University in Bangkok. Maar na de voltooiing daarvan vertrok hij, op 24-jarige leeftijd, naar het verre Amsterdam, dankzij een beurs van de Nederlandse regering. Hij studeerde er enkele jaren aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten en is sindsdien in deze stad blijven wonen. De verhuizing naar de Westerse wereld berustte op een bewuste keuze: tijdens zijn Bangkokse jaren was hij zich zo verwant gaan voelen met de westerse cultuur en vooral met de moderne kunst, dat zijn behoefte om zelf te leven en te werken in de bakermat van die cultuur, steeds sterker was geworden.

Een grote schok betekende de overgang van de oosterse naar de westerse wereld dus niet voor Soemprungsuk. Hij paste zich snel aan het leven in Europa aan, raakte er bevriend met tal van kunstenaars en volgde met niet aflatende belangstelling de ontwikkelingen in de kunst. Ontelbare malen heeft hij het vermaarde Stedelijk Museum in zijn woonplaats bezocht, maar daar bleef het niet bij. Er zijn maar weinig invloedrijke musea voor moderne kunst in West-Europa en de Verenigde Staten waaraan hij geen bezoek heeft gebracht. Soemprungsuk is een van die kunstenaars voor wie het reizen een noodzakelijke voorwaarde voor de artistieke werkzaamheid is geworden. Zijn werk is tot stand gekomen in een voortdurende confrontatie met belangrijke stromingen in de kunst van de laatste decennia. Een confrontatie, geen klakkeloze navolging. Hij is geen kunstenaar die steeds weer meegaat met wat er op het moment in de mode is, maar iemand die, zoekend maar toch zelfverzekerd, zijn eigen weg volgt. Zijn oeuvre vertoont, temidden van het voortdurend komen en gaan van nieuwe stijlen en scholen, een opmerkelijk consequente ontwikkeling.

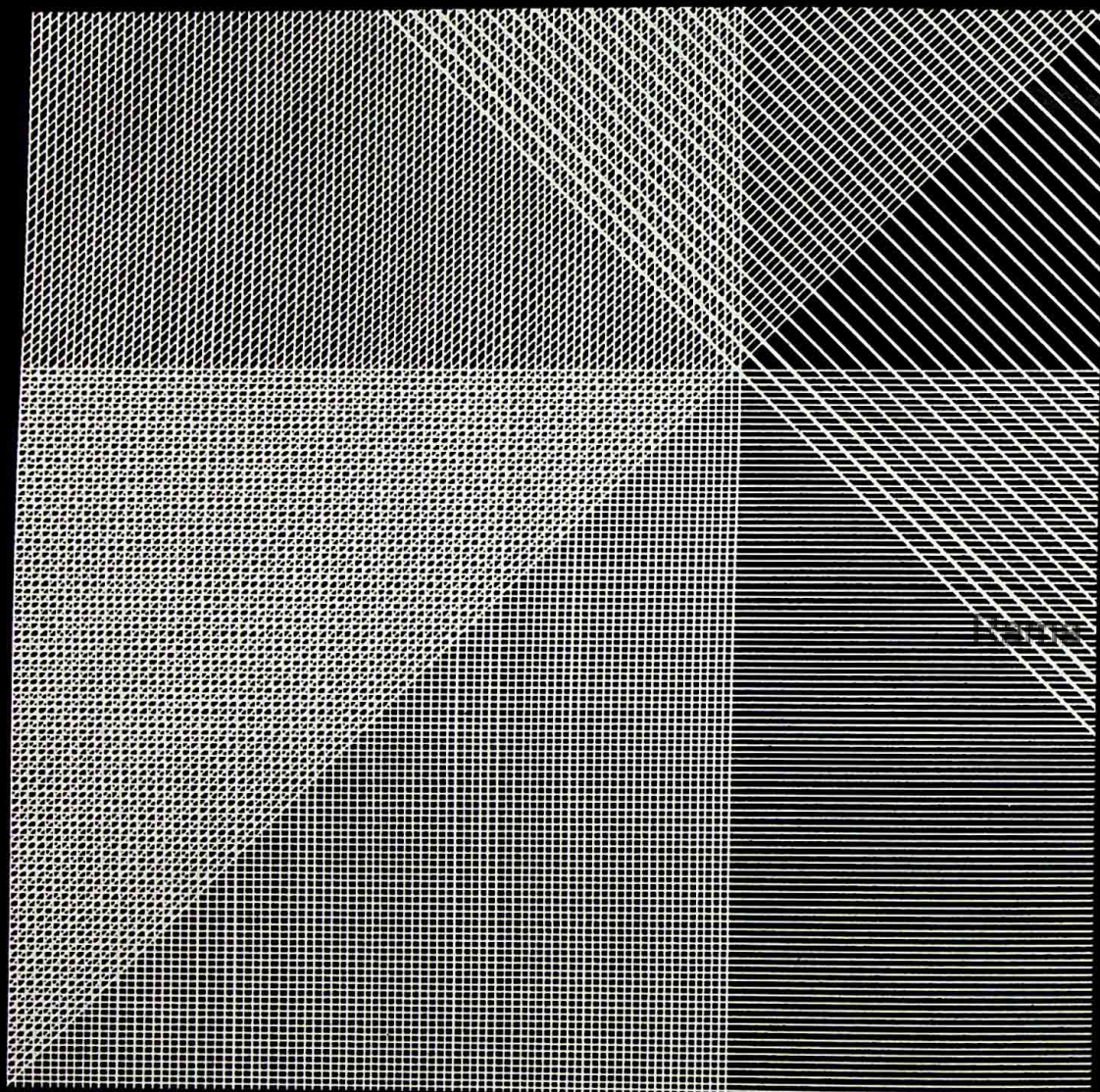
Soemprungsuks reizen hebben niet alleen de functie van artistieke ontdekkingstochten. Misschien zijn ze nog wel belangrijker om een andere reden, die verband houdt met zijn dubbele natuur. Zijn reisdrang lijkt uiting te zijn van een diepgaande onrust die hem eigen is, en die zijn affiniteit kan verklaren met de dynamiese, op voortdurende beweging ingestelde westerse cultuur. Zo bezien zou het reizen voor Soemprungsuk als tegenwicht

kunnen dienen voor zijn werk als kunstenaar. Steeds weer moet hij de 'westerse' onrust in hem uitleven, om vervolgens te kunnen komen tot een innerlijke rust die veeleer 'oosters' van aard is, en die de basis vormt van zijn kunstenaarschap.

Het is deze rust die spreekt uit veel van zijn werk, zeker dat van de laatste jaren. Natuurlijk, zijn oeuvre staat in de traditie van de westerse moderne kunst en vertoont vaak de dynamiek, de spanning die daaraan eigen is. Maar het is ook duidelijk dat Soemprungsuk zijn herkomst, zijn geworteld-zijn in de culturele en religieuze traditie van het Verre Oosten, niet wil of kan verloochenen. Zijn werken komen niet tot hun recht wanneer ze worden bekeken met een snelle, vluchtige blik, maar roepen veeleer op tot aandachtige contemplatie, tot een houding die voor de gejaagde westerling moeilijk is op te brengen, maar die zo eigen is aan de oosterse leefwijze.

De oosterse cultuur en religie hebben, vooral sinds de jaren '60, een zekere invloed uitgeoefend op de Europese en Amerikaanse cultuur, ook op de beeldende kunst. De betekenis van die invloed moet nog op zijn waarde worden geschat. In ieder geval heeft bij Chavalit Soemprungsuk, de burger van twee werelden, het samengaan van oost en west geleid tot een oeuvre van grote authenticiteit dat, naar mag worden verwacht, tot in lengte van dagen zijn zeggingskracht zal behouden. Want een kunstwerk dat niet een antwoord is op het westerse verlangen naar 'steeds iets nieuws', maar dat is geïnspireerd door een oosterse hang naar rust en onveranderlijkheid, gaat niet snel vervelen.

Hans Dijkhuis
Amsterdam

Chavalit Soemprungsuk is a citizen of two worlds. He was born in Buddhist Thailand, where he received his artistic training at the Fine Arts University in Bangkok. On finishing his education there he left Bangkok for distant Amsterdam, thanks to a grant from the Dutch government. He studied for several years at the Rijksakademie voor Beeldende Kunsten and has continued to live in Amsterdam since that time. His move to the western world was based on a conscious choice : during his years in Bangkok he had begun to feel such a strong connection with western culture and particularly with its art, that his need to live and work in the cradle of this culture had become stronger and stronger.

So the transition from the eastern to the western world was not a great shock for Soemprungsuk. He adapted quickly to the European way of life, made friends with numerous artists and followed with never ceasing interest the developments in the arts. He visited the famous Stedelijk Museum in his place of residence innumerable times, but he did not stop there. There are only a few influential museums of modern art in Western Europe and the United States of America that he has as yet not visited. Soemprungsuk is one of those artists for whom travelling has become a necessity in the artistic process. His work is realized in a permanent confrontation with important currents in recent art. Confrontation, not just thoughtless imitation. As an artist he is not influenced by fashions or fads; he searches actively and yet with confidence, follows his own path. His oeuvre demonstrates, in the midst of the continuous rise and fall of styles and schools, a remarkably consistent development.

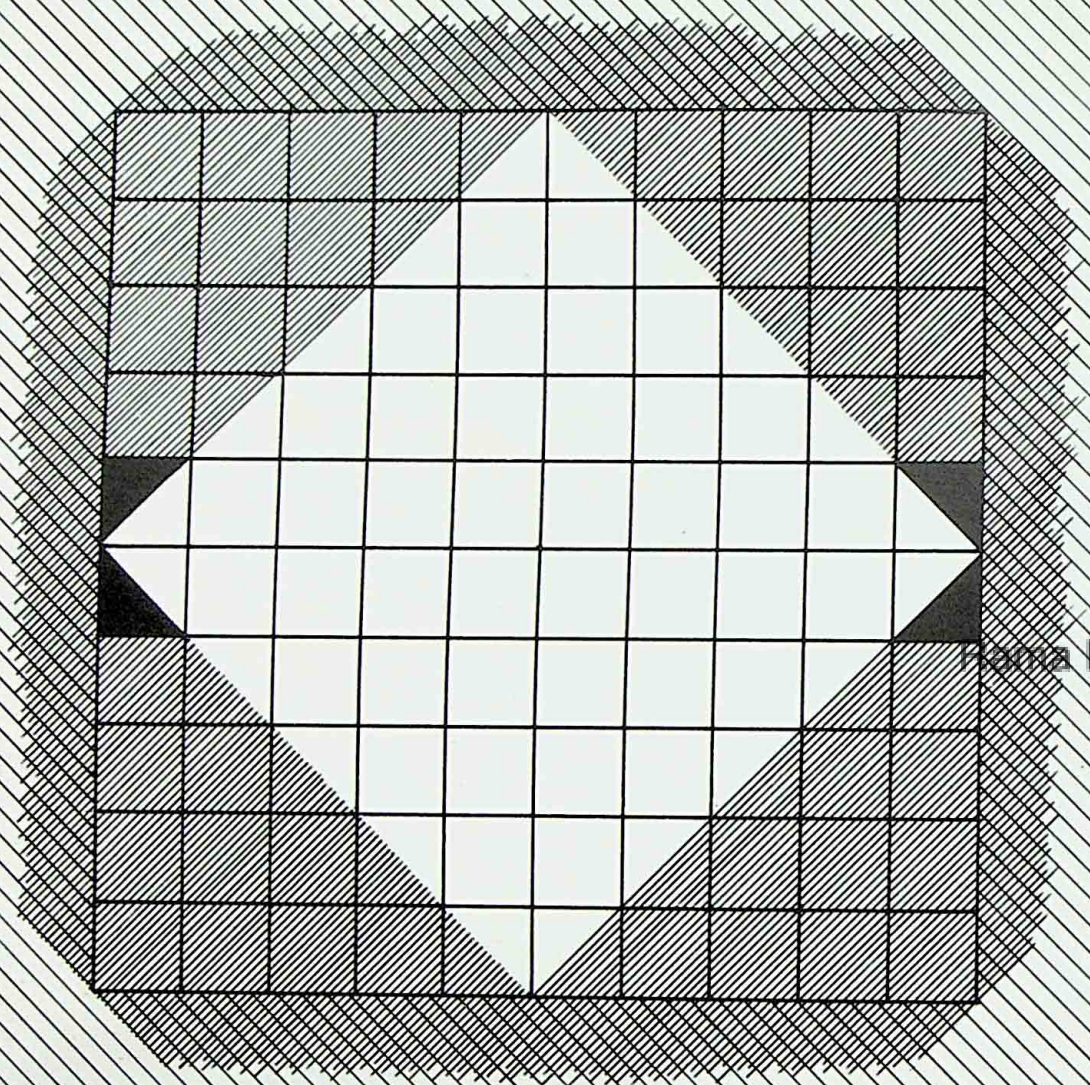
Soemprungsuk's travels do not function only as artistic voyages of discovery. Perhaps they are even more important for another reason connected with his two-fold nature. His urge to travel seems to express a deep-seated unrest particularly his own. This unrest may shed some light on his affinity with the dynamism of western culture, based on continuous movement. Seen in this way, travelling may serve as a counterbalance for his artistic activities. He must repeatedly act out his western lack of peace, in order to later realize an inner peace. This peace has an 'eastern' quality and forms the basis for his art.

One perceives this underlying peace emanating

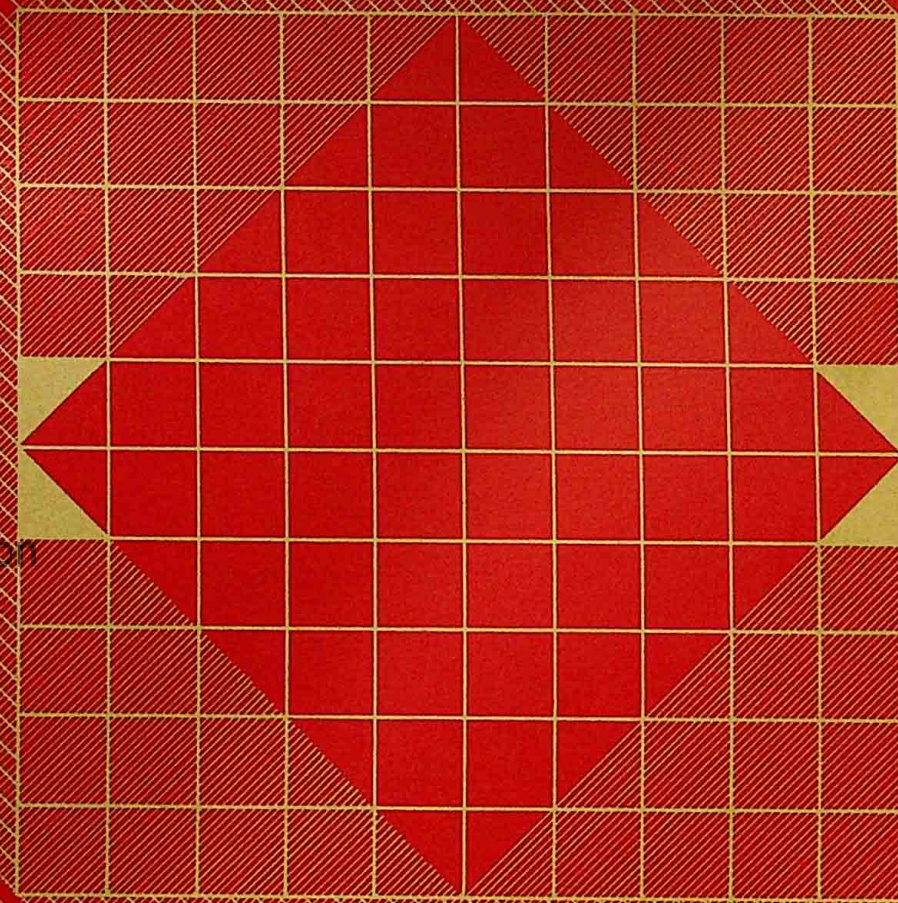
from much of his work, especially his recent work. Naturally, his work exists within the tradition of western modern art, and often exhibits the dynamic character and tension peculiar to that tradition. But, it is also very clear that Soemprungsuk neither can nor will renounce his origins, his rootedness in the religious traditions of the Far East. His works do not appear to full advantage upon a quick, cursory glance, but invite attentive contemplation, a manner of looking peculiar to the eastern way of life and difficult to realize for an agitated Westerner.

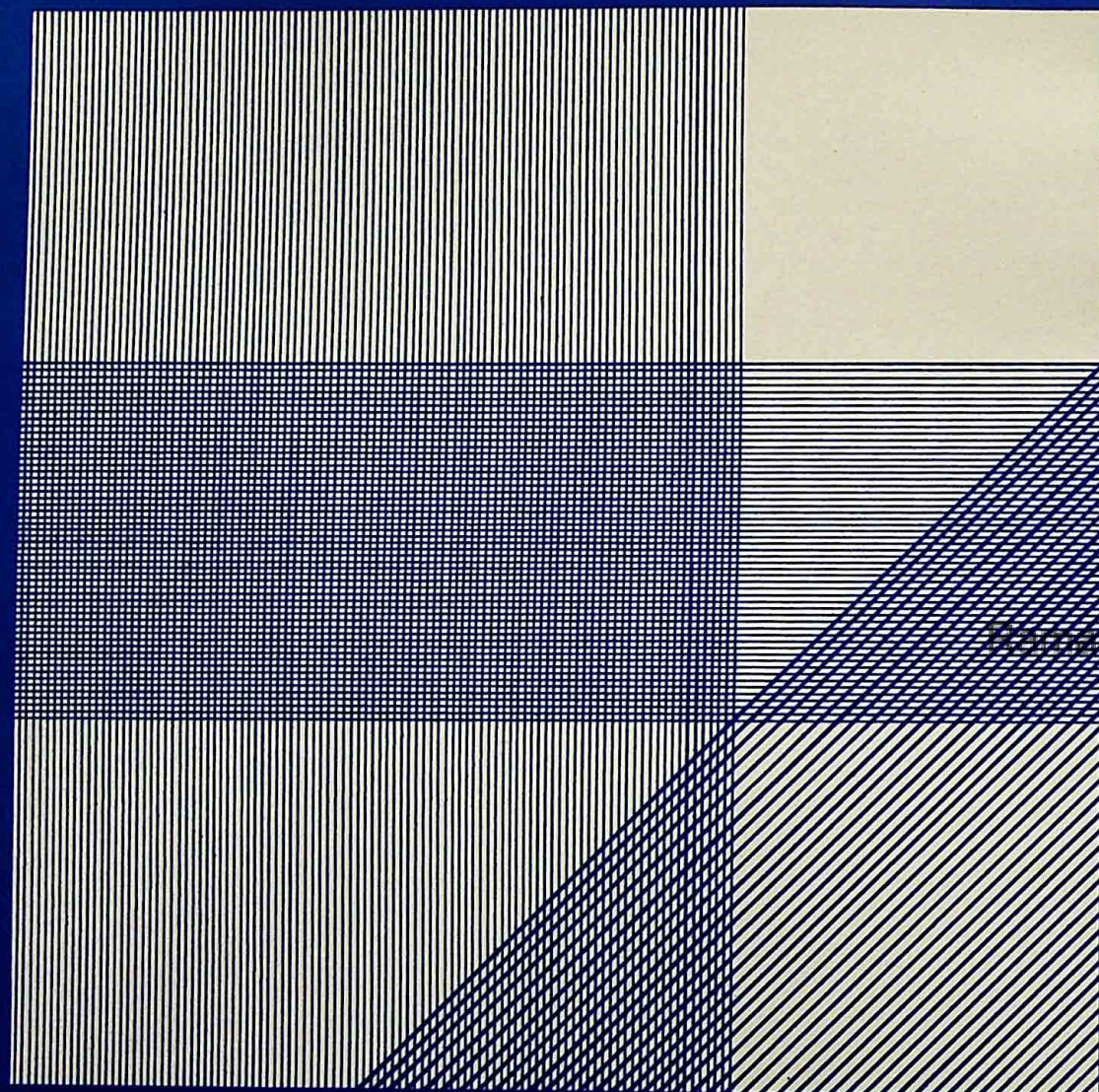
Eastern culture and religion have exercised a certain influence on European and American culture, including the plastic arts, especially since the sixties. The significance of this influence has yet to be estimated. In the case of Chavalit Soemprungsuk, citizen of two worlds, the convergence of East and West has led to an oeuvre of great authenticity that, we may expect, will retain its eloquence for years to come. For a work of art that offers no answer to the western demand for 'something new' but is inspired instead by an eastern leaning toward peace and changelessness, will not quickly become dull.

Hans Dijkhuis, Amsterdam

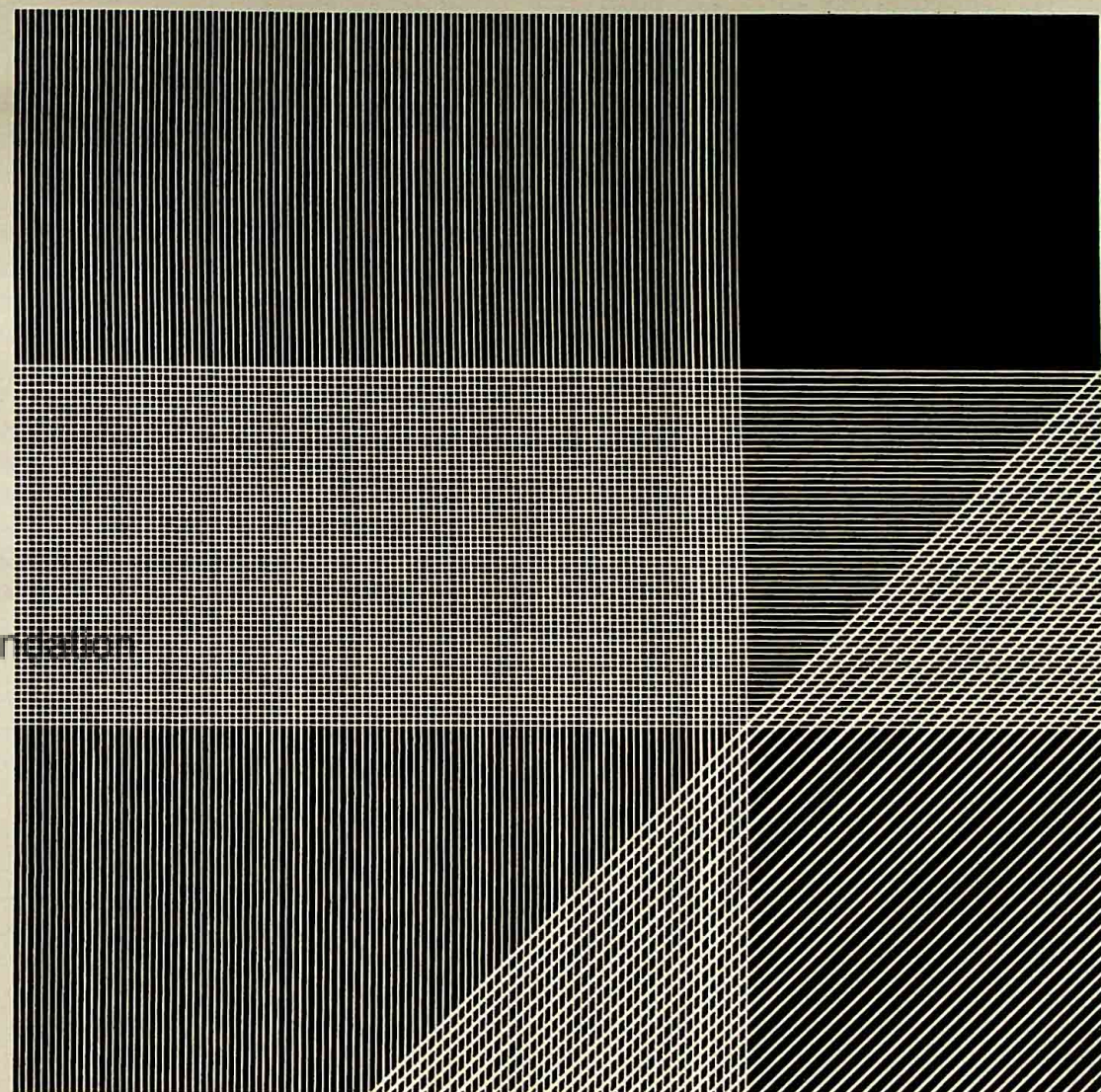

Pinia IX Art Museum Foundation

IX Art Museum Foundation

Het werk van Chavalit Soemprungsuk kan worden beschouwd als de uitkomst van een ontwikkeling die ruim twintig jaar geleden een aanvang nam. Met de kennis die hij had opgedaan op de academie in Bangkok, kwam deze Thaise kunstenaar in de eerste helft van de jaren zestig naar Amsterdam, waar hij met een beurs zijn studie aan de Rijksakademie kon afronden. Amsterdam zou de stad worden waar hij zich voorgoed zou vestigen, al werd het ook een uitvalsbasis van waaruit hij steeds zijn reizen kan ondernemen.

Vanuit een zeer figuratieve stijl ontwikkelde Soemprungsuk zich steeds meer als iemand die op zoek was naar de essentie van de beeldende taal. De ornamentale invloeden die hij van huis uit had meegekregen, werden ingeruild voor een stijl met overwegend westerse trekken. Soemprungsuks zoektocht naar de essentie van de beeldende taal kwan uit op de minimal art, waarin hij enerzijds een puurheid aan vormen vond en anderzijds een maximum aan zeggingskracht wist te ontwikkelen.

Als schilder en als graficus komt hij tot verschillende resultaten. In de schilderijen zijn in de stijl van de colorfieldpainting grote kleurvlakken te zien. Ze worden begrensd door dunne, messcherpe lijnen. Deze lijnen verdelen de kleurvlakken in coördinaten, ze geven de kleur ook haar eigen vorm. De rol van de lijnen is meer dan wetmatig bedoeld, ze is van vergaande invloed op de intensiteit van de kleur.

Als graficus zoekt Soemprungsuk vooral naar een optische illusie die gebaseerd is op de hoedanigheid van kleur en lijn. Het proces, dat in de schilderijen al op gang is gezet, wordt in de grafiek nog verder uitgewerkt. De verticale ritmiek van de schilderijen wordt nu aangevuld met een veel gecompliceerdere structuur die uit verschillende kleuren kan bestaan.

Sterker nog dan in de schilderijen gaat het in de grafiek om een illusoire 'voorstelling' die zich op verschillende niveaus afspeelt. Er is sprake van een louter 'platte' voorstelling, een labyrinteske tekening die zich gemakkelijk laat lezen. Daarnaast ontstaat er door de suggestie van verdieping ook een voorstelling op het tweede plan, een soort van driedimensionaliteit in het platte vlak. Dit is helemaal het terrein van de optische illusie. Op dit niveau aangekomen weet de kijker zich maar al te vaak gemanipuleerd. Hij moet de dubbele bodems

opzoeken om te begrijpen wat er aan de hand is. Soemprungsuk gebruikt dit niveau evenwel niet om de kijker om de tuin te leiden. Zijn intenties reiken in feite veel verder dan de simpelheid van dit maar al te vaak opgevoerde 'ogenspelletje'.

Bekend als we zijn met de veelzijdige resultaten die de abstract-geometrische kunst de laatste decennia heeft voortgebracht, laten beide niveaus in het werk zich vrij gemakkelijk ontdekken. Er is echter nog een derde, bijna onzichtbaar niveau dat Soemprungsuk aanwendt om er zijn ideeën op te enten. Dat niveau staat ver af van de rationele overwegingen die aan deze uiterlijk formele kunstten grondslag liggen. Soemprungsuk geeft, door de vrijheid die de optische illusie biedt, aan de kijker een stukje 'niemandsland' waar binnen de mogelijkheden tot meditatie worden geboden.

Zonder dat hij gebruik maakt van de symboliek die in de westerse iconografie de voornaamste aanzet tot de beschouwing geeft, is Soemprungsuk in staat de kijker precies daar te krijgen waar hij hem hebben wil: bij zichzelf. Kijken naar het werk van Soemprungsuk kan dan ook een zelfconfrontatie zijn: de beschouwer vindt een abstracte structuur voor zijn eigen gedachten.

Cee Straus
art critic dagblad 'Trouw'
Amsterdam, november 1985

The work of Chavalit Soemprungsuk can be considered as the result of a development that began more than twenty years ago. This Thai artist came to Amsterdam in the first half of the sixties, with the knowledge that he had acquired at the Academy in Bangkok. Thanks to a grant, he was enabled to finish his studies at the Rijksakademie. Amsterdam became not only the town where he was to settle down, but also the base from which he could undertake his many travels.

From an early very figurative style, Soemprungsuk began to search progressively for the essence of visual language. The ornamental influences of his native country were exchanged for a style with predominantly western traits. Soemprungsuk's search for this essence of visual language resolved itself in minimal art. Here he discovered not only the purity of form he was seeking, but he was also able to maximize his own expressiveness.

As both painter and graphic artist, he accomplishes various results. In his paintings one sees big areas of colour in the style of colour field painting. These areas are bounded by thin, knife-sharp lines which divide the colour fields into coordinates and bestow upon the colour its own form. The function of the lines is meant to be more than formal; they exert a far-reaching influence on the intensity of the colour.

As a graphic artist, Soemprungsuk is primarily searching for an optical illusion based on the inherent qualities of colour and line. The process begun in the paintings is being elaborated in the graphic works. The vertical rhythm originally seen in the paintings is now supplemented by a much more complex structure that may consist of various colours.

Even more than the paintings, the graphic works deal with an illusory 'image' existing on different levels. In the first place, there is simply a 'flat' image, a labyrinthine drawing that can easily be read. In addition, through the suggestion of depth, there emerges an image on the second level as well, a kind of three-dimensionality of the flat surface. This is in every way the terrain of optical illusion. On this level, the spectator all too often feels that he is being manipulated. He has to look for double bottoms, to understand what is going on. Soemprungsuk however does not use this level to mislead the spectator. In fact, his intentions reach much further than the simplicity of this particular 'eye game' which is played

only too often.

Thanks to our familiarity with variety of abstract-geometric art during the last decennia, we can quite easily discover both levels in Soemprungsuk's work. There is, however, still a third, almost invisible level, used by Soemprungsuk to fully express his ideas; this level is far removed from the rational considerations that form the base of this outwardly formal art. Using the freedom created by optical illusion, Soemprungsuk offers the spectator a glimpse of no man's land that provides possibilities for meditation.

Without using the symbolism that is, in western iconography, the principal inducement to the contemplation of art, Soemprungsuk is able to place the spectator exactly where he wants him to be: within himself. For this reason, the experience of Soemprungsuk's work can also become a confrontation with oneself: the spectator may discover an abstract structure for his own thoughts.

Cee Straus
art critic dagblad 'Trouw'
Amsterdam, november 1985

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation